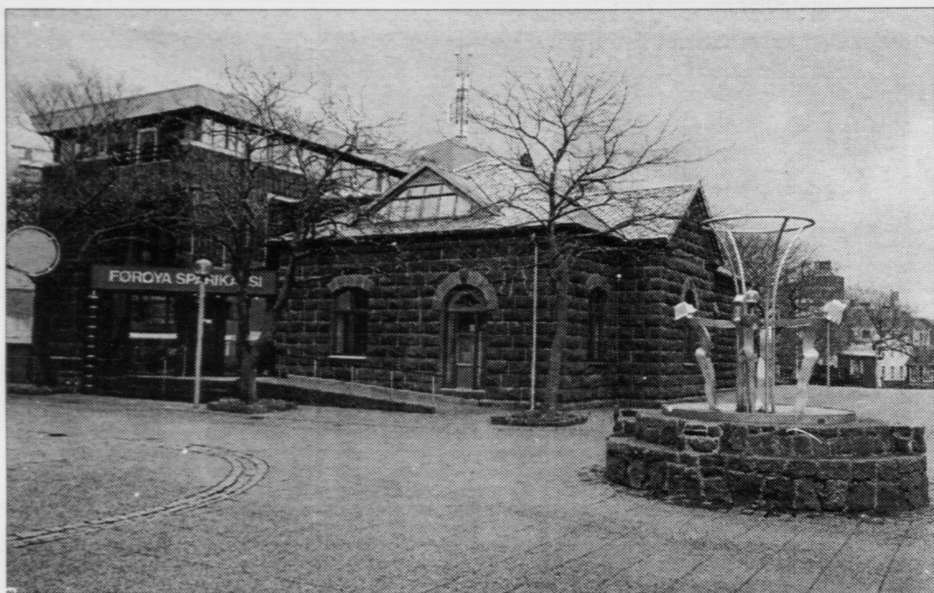

Nú fara peningastovnarnir og Postverk Føroya at taka pening frá kundunum fyri at avgreiða lønarflytingar teirra. Skipanin kom í gildi týsdagin 1. september í ár, men kundarnir fingi ikki boð fyrr enn 30. august

Ómaksgjöld fyri at av- greiða lønir

Við sera stuttari freist - bara trimum døgum - fara bankarnir at taka ómaksgjald fyri at flyta lønir. Hetta er í fyrsta umfari bert galdandi fyri teir hondskrivaðu lønarlistarnar, meðan tey, virki, sum brúka heimabankaskipanina sleppa »ókeypiss«

SVEINUR TRÓNDARSON

Í 1984 fingi vit eina nýggja samtíðarskattaskipan. Hon hevði við sær, at lønútgjaldingar skuldu skattaroknast so hvørt og skatturin gjaldast inn í landskassan beinavegin.

Brotingin hevði eisini við sær, at lønútgjaldingin var flutt í bankarnar ístaðin. Áðrenn var tað ikki so óvanligt, at arbeiðsfólk komu heim við útgjöldnum lønini antin í kontantum ella í kekki.

Men, soleiðis er ikki longur. Bankarnir hava síðan nýggja skattaskipanin komi í gildi umsitid lønarútgjaldingar og tað hevur verið gjørt á tann hátt, at tey ymsu virkini hava latið inn lønarskattar til bankarnar at tøppa inn í telduskipanina.

Hetta arbeiði hevur verið tikið sum ein sjálvfylgja. Og at tað bankarnir hava gjørt tað ókeypiss hevur eisini verið tikið sum ein sjálvfylgja.

Men so er ikki longur. Í brævið dagfest 28. aug-

ust í ár gera bankarnir kundarnar varugar við, at nú fara teir at taka ómaksgjöld fyri at avgreiða lønarlistar.

Og skipanin kemur í gildi 1. september í ár, t.v.s. í gjár!

Kostnaður fyri hvørja línju

Í brævi, sum allir peningastovnarnir, sum hava loyvi til at umsita lønargjaldingar, hava sent út stendur at lesa, at teir hava avgjört, at taka ómaksgjald fyri allar lønir, sum starvsfólk teirra skulu tøppa inn við hond fyri kundarnar í framtíðini.

Ómaksgjaldið verður 3 krónur fyri hvørja innlisna løn. Tað merkir, at standa 20 persónar á lønarlistanum, so er gjaldið 60 krónur fyri tann listan.

Brúki heimabankarnar

Tað, sum peningastovnarnir vilja við hesum áttaknum er, at fáa viðskiftafólkini - og serliga virkini - at brúka tær nýggju heimabankaskipaninar.

Við hesum skipanum er tað møguligt hjá viðskifta-

fólkunum at flyta lønirnar av skrivstovuni hjá teimum sjálvum, júst sum vit hava sæð í lýsingunum ...

Og gera viðskiftafólkini tað, so hava bankarnir fingið »leysgivið« nokur starvsfólk, sum tey kunnu brúka á øðrum skjum.

Tey smáu koma at gjalda

Men hvør verður tað so, sum kemur at gjalda fyri lønirnar?

Vit hava tosað við onkran virkisleiðara um hetta málið og teir flestu stóru eru í teirri stöðu, at teir longu nú lata lønirnar inn á diskli ella flyta lønirnar sjálvir. Og teir, sum gera tað, skulu ikki gjalda fyri lønarflytingarnar.

Men tey smærri virkini verða rakt.

Tað eru ikki øll teirra, sum hava eina umsiting, sum tekur sær av skrivstovu-uarbeiðinum, og í nógnum førum er tað virkiseigarin, sum ger lønarflytingarnar klárar um kvøldarnar.

Tað eru heldur ikki allir virkiseigjarar, sum hava

telduútgjöld á skrivstovuni, og tí ikki hava møguleikan at flyta lønirnar sjálvir.

Ov seint fráboðað

Hinvegin eru fólk samd um, at fráboðanin hjá peningastovnunum er alt ov seint ávegis.

Brævið frá peningastovnunum, sum er dagfest 28. august, kom í postinum 30. august og skipanin kemur í gildi 1. september. Tað er nakað verri nakað, sigur ein virkisleiðari vit hava tosað við.

- Hevði skipanin komið í gildi 1. januar 1999, so høvdu fólk møguleika at taka stöðu til tað. Og kanska eisini tosað við peningastovnarnar um eina møguleiga loysn á trupulleikanum. Nú kemur skipanin í gildi frá degi til dag og tað skulu kundarnir bara góðtaka. Tað haldi eg ikki er rætt, sigur hann.

Kroysta kundarnar

Tøkniliga framgongdin hevur verið sera stór seinastu árin og í útlundum er tað meira og meira vanligt, at bæði vanligar flytingar og lønarflytingar verða avgreiddar av skrivstovuni.

Men eins og í so nógnum øðrum førum, so koma vit føroyingar haltandi aftaná.

Fyrr í vár tóku peningastovnarnir heimagreisløguna í nýtslu og hóast undirtøkan fyri hesi skipan hevur verið góð, so hava verri enn so øll føroysk virkir og fyritøkur fingið sær hesa útgerð.

Tað er tí væl hugsandi, at hesi nýggju avgjöld hjá bankunum er eitt slag av pressión er ein háttur at kroysta kundarnar at taka við teimum nýggju útboðunum

Kunnu væntað fleiri avgjöld

Hesi avgjöldini, sum peningastovnarnir áseta er tað fyrsta, sum vit føroyingar kenna til »gebyr«.

Avgjöld hava verið latin, men tað hevur oftast verið fyri ymskar eykauppgávur, sum kundarnir hava fingið bankarnar at gera teirra vegna.

Hesi avgjöld, sum nú

verða uppkravd, eru fyri tað, sum vit kalla vanligar bankatænastur.

Tí er væl hugsandi, at bankaleiðslurnar fara at leggja fleiriavgjöld á tær vanligu bankatænasturnar í framtíðini.

Rentumarginalurin er vorðin sera lítill og vinningurin, sum bankarnir hava av útlánsvirkseminum er ikki so stórur, sum hann var fyrr, hóast hetta ikki sæst á útslitinum hjá peningastovnunum hvørki í Føroyum ella í Danmark.

Skal bankin tí útvega sær aðrar inntøkur av bankaraktstrinum uttan at fara út á onnur nýggj øki, so eru tænuastuavgjöldini ein møguleiki.

Hann er tó illa dámdur millum kundarnar, tí júst hetta ger, at tað er torførari at samanlíka kostnaðarstöði í teimum ymsku peningastovnunum, tí tá verður ikki nóg mikið við at hyggja at renukostnaðinum. Tá skal ein eisini roknað tænuastuavgjöldini uppí.

Í londunum kring um okkura hava kundarnir verið sera illa nøgdir við tænuastuavgjöldini.

Orsøknar hava verið greiðar. Teir halda ikki at tað er rætt, at peningastovnarnir taka tænuastuavgjöld, samstundis sum teir hava milliárdavískot.

Í Danmark eru tænuastuavgjöldini ein fittur partur av inntøkunum hjá peningastovnunum. Upp til 28 prosent av inntøkunum í donsku bankunum, meðan tey her heima bert umfata 6 prosent

Løgreglutíðindi úr Havn:

Teir rýmdu við nummarspjøldrunum

Tá tveir bileigarar komu út í túnið sunnumorgunin, lögdu teir til merkis, at bilar teirra eingi nummarspjøldur høvdu. Ótargar høvdu verið uppá spæl um náttina og vóru farnir við spjøldrunum

SVEINUR TRÓNDARSON

Numrini vóru hesi: R69280 og UG691.

kortið í eina tíð.

Tað eigur at verða ein lög-in kensla at koma út í tón um morgunin og har finna út av, at nummarspjøldruni eru horvin.

Hetta upplivdu tveir bileigarar í Havn um vikuskiftið. Um náttina høvdu ótargar verið uppá spæl og vóru farnir við nummarspjøldrunum á bilum teirra.

Tað sum ger hendingina uppafur verri er, at annar bilurin er íslendskur.

Um spjøldruni koma aftur í aftur er ilt at siga, men løgreglan leitar eftir teimum og teir heita á fólk, sum veit nakað um tey at siga, um at boða løgregluni frá á tlf. 311448.

Harmonikusanstoytur

Fýra ferðsluóhapp hendu í Havn um vikuskiftið. Eingin fólkaskaði var og bilarnir fingi heldur ikki so stóran skaða.

Í tí eina ferðin var talan um ein harmonikusamanstoyt og har vóru fýra bilar íblandaðir.

Av løgreglustøðini í Havn verður sagt, at talan var um ósketni í flestu førunum.

Í sambandi við eitt av ferðsluóhappunum var ein bilførari tikin fyri at koyra við kenning.

Blóðroynd varð tikin av føraranum og hann er í vanda fyri at missa koyri-

Skutu neyðbluss

Sunnukvøldið um tíggju tíðina á kvøldið boðaðu strandingar frá, at teir høvdu sæð eitt neyðbluss suðuri í fjørðinum.

Sýnið var einki serligt, men løgreglan fór kortini at leita.

Leita var nokk so leingi, men kortini funnu teir einki, sum kundi geva nakra ábending um at nakar var neyðstaddur og eingin fráboðan er komin løgregluni í hendi um at nakar bátur er saknaður.

Løgreglan metir tí, at talan er um onkran, sum í ovfarakætið hevur spælt sær við eitt neyðbluss.